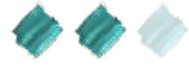

La salut també
és un dret

La salut també és un dret

90 minuts

Aquesta trobada pretén reflexionar sobre la salut com un dret humà que, a més, està intrínsecament vinculat amb la garantia d'altres drets humans. Des d'un enfocament basat en drets humans (EBDH).

La salut no solament és considerada com l'absència de malaltia, sinó també com el benestar físic, emocional i social que en dependència amb un context social, polític i econòmic just i saludable, ha d'estar garantit per a totes les persones per igual, independentment del seu gènere, sexe, raça/ètnia, cultura, procedència o condició.

En la sessió es treballarà aquest concepte de salut des de l'EBDH mitjançant la metodologia d'educació popular denominada l'alegria que es defineix com "l'alegria que corre per la sang" i que està relacionada amb els DH i la satisfacció d'una sèrie de necessitats bàsiques articulades en les 7A de l'alegria: aire, aigua, ambient/abric, aliment, amor, art i aprenentatge.

Continguts que permet treballar

- Els drets humans.
- La salut des d'un EBDH, sistèmic i de diversitat cultural.
- Factors físics, emocionals, socials, polítics i econòmics que influeixen en la salut.

Per a aprofundir en els continguts de la fitxa, es recomana fer en una sessió següent la fitxa ODS: la salut!, inclosa en la unitat temàtica Participació i ODS.

Objectius de la sessió

- Sensibilitzar sobre el dret a la salut.

- Fomentar la comprensió de la relació que existeix entre DH i salut.
- Promoure la reflexió crítica sobre la salut des d'una perspectiva sistèmica, vinculant-la amb les necessitats bàsiques i amb el benestar físic, emocional, social i ambiental.

La sessió està dissenyada amb una metodologia participativa i d'aprenentatge dialògic inspirada en tècniques de l'educació popular; per la qual cosa combina presentacions expositives per a la transmissió de coneixements per part de la persona facilitadora amb dinàmiques de treball en grup i debats cooperatius per a la construcció col·lectiva del coneixement per part de les persones participants.

Per a ampliar la informació sobre la metodologia, ateniu-vos a l'annex 1 d'aquesta fitxa.

Estructura de la sessió

- Introducció a l'activitat per part de la persona facilitadora.
- Necessitats bàsiques per a la salut inspirades en l'alegria.
- I això què té a veure amb els DH?
- Ronda de tancament i conclusions.

#EBDH

#Dret a la Salut

1- Presentació i contextualització de la sessió

La persona facilitadora fa la introducció explicativa sobre la metodologia d'educació popular denominada alegremia, especificant-ne la història i la relació amb el dret a la salut per a contextualitzar la sessió i activar el grup.

Durant l'exposició es recomana fer algunes preguntes per a motivar la reflexió sobre la relació que existeix entre els DH, les necessitats bàsiques i la salut.

Per exemple:

- Creieu que l'oci ha de ser un DH?
- I la llibertat d'expressió?
- Si no podem gaudir d'això, sentiríem malestar?

La intenció és que les persones participants se senten en la llibertat d'aportar les seues idees, tenint com a principi que totes les opinions seran escoltades.

És important destacar que mitjançant aquesta metodologia d'educació popular, serveixen per a reflexionar sobre la nostra salut personal, familiar, institucional, social o comunitària. Està formada per qüestions necessàries per a la vida, en estreta relació amb els DH, i que han de tindre garantides totes les persones per a viure saludablement i dignament.

 15 minuts.

• A1. Anotacions sobre l'alegremia

• A1. Anotacions sobre l'alegremia

2. Necessitats bàsiques des del mural de l'alegremia

La persona facilitadora dividirà el grup en set subgrups. A cadascun se li encarrega una A de l'alegremia perquè reflexione entre les persones del seu equip sobre quines necessitats bàsiques se'ls ocorren que podrien formar part d'aquesta categoria i quantes d'aquestes se tenen a veure amb la salut. Se'ls demanarà que vagen escrivint aquestes idees a manera de frases, paraules o exemples en unes cartolines de colors i que, en acabar, les vagen situant en el mural de l'alegremia.

La persona facilitadora mantindrà una observació participant de les reaccions en els diferents moments del debat per grups, els seus possibles comentaris i el llenguatge no verbal.

 20 minuts.

- A2. Mural de l'alegremia imprès o fet en paper continu.
- Targetes de colors
- Cel·lofan per a apegar el mural i les targetes

- A2 Mural de l'Alegremia

3- I això que té a veure amb els DH?

Una vegada els grups han acabat a la ubicació de les targetes de l'activitat anterior, la persona facilitadora els demanarà que se situen en ple per a fer un debat grupal. Posteriorment repartirà a les persones participants targetes amb alguns DH que tenen relació amb les 7A de l'alegremia (vegeu annex 3).

Motivarà el debat amb una ronda de participació breu que done resposta a les preguntes següents:

Creieu que això té a veure amb els DH?

Amb quins?

I quina relació té, en concret, amb la salut?

A mesura que avança el debat, sol·licitarà a les persones participants que vagen col·locant les targetes de DH on consideren que corresponga. En els casos en què un dret es pugui col·locar en diverses A, es posarà l'accent en la necessitat de comprendre els DH i la salut d'una forma integral i sistèmica; per a fer-ho, la persona facilitadora es pot basar en la guia del dret a la salut, en allò relacionat amb determinants socials i la inequitat en la salut i l'annex A1. Anotacions sobre l'alegria.

La persona facilitadora ha d'actuar de moderadora del debat, distribuint de manera adequada l'ús de la paraula i tenint en compte l'ús del temps, perquè la major quantitat de persones participants puguin intervindre.

25 minuts.

- A3. Fitxes DH
- Cel·lofan per a apegar les fitxes en el mural

- A3. Fitxes DH

- A1. Anotacions sobre l'alegria
- A3. Fitxes DH

4- Definint la salut des d'un EBDH

Amb el mural treballat com a referent, la persona facilitadora tornarà a dividir el grup en els subgrups anteriorment formats i els demanarà que elaboren una definició de dret a la salut basada en la A que van treballar anteriorment i en el que van debatre en ple. Una vegada acabada cada definició, se'ls sol·licitarà que l'escriuen en una cartolina i la vagin apegant en un paper continu que es titularà Salut des d'un EBDH.

Finalment, passarà una persona representant de cada grup que anirà llegint en veu alta, en acabar la persona facilitadora, la qual exhortarà les persones participants a trobar elements similars en les definicions per a construir entre tots i totes una definició conjunta resultat de la ronda de conclusions grupals.

La persona facilitadora tancarà la sessió fent una reflexió general que compili els principals aprenentatges de cadascuna de les activitats desenvolupades.

30 minuts.

- Cartolines de colors
- Retoladors
- Cel·lofan per a apegar les targetes

- Guia introductòria
- A1. Anotacions sobre l'alegria

Bibliografia i referències complementàries

Sobre dret a la salut

Video Salud según la OMS

<https://www.youtube.com/watch?v=Rabnvu7N2I0>

OMS Salud y derechos.

http://www.who.int/media_centre/factsheets/fs323/es/

Fundació Salud por derecho:

<https://saludporderecho.org>

Sobre DH:

La Declaració Universal de Drets Humans

http://www.un.org/es/univer_sal-declaration-human-rights/

L'ONU i els Drets Humans

<http://www.un.org/es/rights/overview/charter-hr.shtml>

Breu història de la Carta Internacional dels Drets Humans

<http://dhpedia.wikispaces.com/Historia+de+los+derechos+humanos>

Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics

<http://www.derechoshumanos.net/normativa/normas/1966-PactoDerechosEconomicosSocialesyCulturales.htm>

Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals

<http://www.derechoshumanos.net/normativa/normas/1966-PactoDerechosEconomicosSocialesyCulturales.htm>

Tres generacions de DH

<http://dhpedia.wikispaces.com/Tres+generaciones+de+derechos+humanos>

